

ADVIES Nr. 1.403

Zitting van dinsdag 28 mei 2002

Verslag van de lidstaten over richtlijn 93/104/EG - Organisatie van de arbeidstijd

x   x   x

1.939-1.

ADVIES Nr. 1.403

Onderwerp : Verslag van de lidstaten over richtlijn 93/104/EG - Organisatie van de arbeidstijd

---

Mevrouw L. ONKELINX, minister van Werkgelegenheid, heeft bij brief van 22 maart 2002 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over de praktische tenuitvoerlegging van richtlijn 93/104/EG van de Raad van 23 november 1993 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd, om haar in staat te stellen het desbetreffende verslag op te stellen.

In de brief wordt erop gewezen dat de Europese Commissie op 23 januari 2002 in een schrijven aan alle lidstaten aangedrongen heeft op hun verslagen over de genoemde richtlijn.

Artikel 18, lid 5 van de richtlijn bepaalt dat om de vijf jaar verslag moet worden uitgebracht over de praktische tenuitvoerlegging van de bepalingen van de richtlijn, onder vermelding van de standpunten van de sociale partners.

Het Bureau werd met de bespreking van dit vraagstuk belast.

Op verslag van het Bureau heeft de Raad op 28 mei 2002 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x   x   x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Mevrouw L. ONKELINX, minister van Werkgelegenheid, heeft bij brief van 22 maart 2002 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over de praktische tenuitvoerlegging van richtlijn 93/104/EG van de Raad van 23 november 1993 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd, om haar in staat te stellen het desbetreffende verslag op te stellen.

In de brief wordt erop gewezen dat de Europese commissie op 23 januari 2002 in een schrijven aan alle lidstaten aangedrongen heeft op hun verslagen over de genoemde richtlijn.

Artikel 18, lid 5 van de richtlijn bepaalt dat om de vijf jaar verslag moet worden uitgebracht over de praktische tenuitvoerlegging van de bepalingen van de richtlijn, onder vermelding van de standpunten van de sociale partners.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

Overeenkomstig artikel 18, lid 5 van richtlijn 93/104/EG van de Raad van 23 november 1993 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd, is de Raad overgegaan tot de evaluatie van de praktische tenuitvoerlegging van de richtlijn ten opzichte van het bestaande wetgevingsapparaat en heeft zich daarbij in het bijzonder gebaseerd op advies nr. 1.184 van 30 mei 1997 over een ontwerp van koninklijk besluit dat tot doel had de Belgische wetgeving aan de genoemde richtlijn aan te passen.

In advies nr. 1.184 was de Raad van oordeel dat de Belgische wetgeving alsook de collectieve arbeidsovereenkomsten, zoals die op de verschillende niveaus gesloten zijn, in ruime mate met die richtlijn overeenstemmen en dat het derhalve volstond de wetgeving op een beperkt aantal punten aan te vullen om aan die richtlijn volledige uitvoering te kunnen geven.

Na onderzoek van het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit kon de Raad in het algemeen instemmen met de voorstellen tot aanpassing van de wetgeving, onder voorbehoud van een aantal opmerkingen over de grond van het ontwerp van besluit.

Deze opmerkingen hadden betrekking op de rusttijden, de nachtarbeid als het werk bijzondere risico's dan wel grote lichamelijke of geestelijke spanningen meebrengt, de pauzes en het vertrouwenspersoneel.

Met het oog op de evaluatie van de praktische tenuitvoerlegging van de richtlijn heeft hij dus bijzondere aandacht besteed aan de concretisering van deze vier punten.

A. Punten waarvoor de praktische tenuitvoerlegging verwezenlijkt is

1. Bij wet

De Raad constateert dat het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit dat na dien een wetsontwerp geworden is, werd herwerkt op grond van de opmerkingen die hij had geformuleerd over de rusttijden, de nachtarbeid als het werk bijzondere risico's dan wel grote lichamelijke of geestelijke spanningen meebrengt en de pauzes.

Hij is dan ook verheugd over de follow-up en de praktische tenuitvoerlegging van de Europese richtlijn op deze punten.

2. Bij collectieve arbeidsovereenkomst

- a. De Raad herinnert eraan dat hij zich in genoemd advies nr. 1.184 ertoe verbonden had een collectieve arbeidsovereenkomst te sluiten om de soorten van nachtarbeid die bijzondere risico's dan wel grote lichamelijke of geestelijke spanningen meebrengen af te bakenen.

De collectieve arbeidsovereenkomst nr. 76 van 18 juli 2000 tot uitvoering van artikel 27, § 4, 2de alinea van de arbeidswet van 16 maart 1971 zet deze verbintenis om in een dynamischer demarche dan die waarvan aanvankelijk sprake was in advies nr. 1.184.

Na onderzoek van dit punt achtte de Raad het immers verkieselijk om ter wille van de gezondheid en de veiligheid van de nachtarbeiders geen onderscheid te maken naargelang ze al dan niet arbeid verrichten die bijzondere risico's dan wel grote lichamelijke of geestelijke spanningen meebrengt.

De collectieve arbeidsovereenkomst nr. 76 bepaalt, met strikte naleving van de afwijkingen waarin de voornoemde richtlijn voorzagt, een eenvormige arbeidstijd voor alle nachtarbeiders, maar laat de bestaande akkoorden onverlet voorzover ze aan bepaalde voorwaarden voldoen.

- b. De Raad herinnert er ook aan dat hij nadien om advies werd verzocht over een ontwerp van koninklijk besluit tot omzetting van richtlijn 93/104/EG betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd, uit het oogpunt van de analyse van de specifieke risico's van nacht- en ploegenarbeid en de organisatie van het gezondheidstoezicht voor de betrokken werknemers.

In het eenparige advies nr. 1.363 van 17 juli 2001 heeft de Raad erop gewezen dat hij geen voorstander was van deze nieuwe regelgeving omdat ze het initiatief van de Raad doorkruiste, d.i. de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 76 die het vraagstuk regelt met een ruimer toepassingsgebied aangezien ze betrekking heeft op alle nachtarbeiders.

De Raad is dus ook in deze materie tevreden met de keuze die hij heeft gemaakt voor de praktische tenuitvoerlegging van de Europese richtlijn, zowel op het vlak van het instrument waarover hij zeggenschap heeft als op het vlak van de inhoud ervan door de algemene lading die het dekt.

B. Punten waarvan de praktische tenuitvoerlegging voorlopig is uitgesteld

De Raad wijst erop dat hij in advies nr. 1.184 heeft opgemerkt dat de in de voornoemde richtlijn bedoelde personeelscategorieën die vervat zijn onder de noemer "vertrouwenspersoneel" en de categorieën uit het koninklijk besluit van 10 februari 1965¹ niet helemaal met elkaar overeenstemmen en dat de richtlijn het voorts heeft over "personen met een autonome beslissingsbevoegdheid".

---

¹ Koninklijk besluit van 10 februari 1965 tot aanwijzing van de personen die met een leidende functie of met een vertrouwenspost zijn bekleed in de particuliere sectoren van 's lands bedrijfsleven, voor de toepassing van de wet betreffende de arbeidsduur (BS van 12 februari 1965).

Hij vond het in dit verband nodig dat het genoemde koninklijk besluit van 1965 zou worden herzien op grond van de definitie van het vertrouwenspersoneel in de richtlijn, om de volledige uitvoering ervan te waarborgen; gezien het belang van de problematiek achtte hij het geraden dat deze herziening in de eerste plaats zou gebeuren in de verschillende bedrijfstakken. Voor de sectoren waar niet in een eigen regeling zou worden voorzien, nam hij zich voor zo snel mogelijk werkzaamheden aan te vatten om een aanvullende regeling uit te werken.

De Raad wijst erop dat de discussies over dit punt nog steeds aan de gang zijn.
